

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

Homilia I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

ΩΡΙΓΕΝΟΥΣ ΟΡΙΓΕΝΙΣ
ΕΙΣ ΤΟΝ
ΠΡΟΦΗΤΗΝ ΙΕΡΕΜΙΑΝ ΠΡΟΦΗΤΑΜ ΙΕΡΕΜΙΑΜ
ΟΜΙΛΙΑΙ Β'.
ΟΜΙΛΙΑ Β'.
HOMILIA XIX.
HOMILIA I.

Τὸ πρῶτον τὸ θεῶν ὁ ἄγγελος ἐπὶ ἱερემίαν ἐν τῷ χηχίαις, καὶ τὰ ἑξῆς.

(juxta Hieronymum I.)
Verbum Dei quod factum est ad Ieremiam Iam. i. e. filium Chelcia. &c.

Interprete S. HIERONYMO.

Ὅτις εἰς ἀγαθοποιίας προεχθρὸς ἔστιν, εἰς τὸ κακάσαι τῶν ἀξίων κερδαίνας ἀμελητῶς διωκόμενος γούμῃ παρὰ τὴν κἀρασον τοῖς ἄλλοις καταδικασμένοις μὴ σιωπῆς, μὴ τῶ μὴ ἀποδιδύμειν, ἔδαμῆς τὸ τοιοῦτον· ἀλλὰ καὶ καταδικάζει, ἀπολέγει αὐτῶν τὸ ἀποκείμενον, ἐπὶ τῷ ἐπιτρέλαι δὲ τῆς κατὰ δικαιοσύνην ἀποδομένης· τῶν μὲν ἀδικημάτων ἔστι δὲ τῶν γραφῶν λαβεῖν πολλὰ· ἐλθὼν δὲ ἀπέλαξε μόνον τὰ ἐπὶ τῷ παρόντι ἀποπίπτουσα, ἵνα ἐλθῶμεν καὶ ἐπὶ τῷ σὺν τῷ ἀποκείμενον ἀναγνωσμάτων· οἱ νινευῖται γὰρ ἀμφοτέρωθεν ἐχθροὶ ἦσαν, καὶ καταδικαστοὶ ἔπαινον τῷ θεῷ· ἐπὶ τοῖς ἡμέτεροις, καὶ ἔμελλε νινευῖται καταδικασθῆναι· οὗτοι ἐβίβαν εἶπεν ὁ θεὸς καταδικάζει αὐτοὺς· ἀλλὰ διδὼς αὐτοῖς τὸν μετανοίας καὶ ἐπιτροφῆς ἐπιμύθη ἐσθίου παρρητίου, ἵνα εὐπρόσως αὐτῶν· ἐπὶ τοῖς ἡμέτεροις, καὶ νινευῖται καταδικασθῶσι, οἱ καταδικασμένοι μὴ καταδικασθῶσι, ἀλλὰ μετανοήσαντες τήντοις τῶ ἐλέει τοῦ θεοῦ· οἱ δὲ σοδομίαι καὶ γομορρῶσι δὲσαν καταδικασμένοι, ὡς δὲ δὸν ἐκ τῆς λέγουσας τῶ θεοῦ τῆς ἀφραγαμῆ, ἀλλ' ἕμεις τῶ αὐτῶν πεποιθήσαν οἱ ἀπείδοι, ἐβλῶντες ἀξιοῦσθαι τῶ μὴ ἐβλῶντες ἀξιοῦσθαι, λέγοντες τῶ λαῷ· εἰσὶ πάντες οἱ αὐτῶν γαμφοί, ἢ υἱοί, ἢ θυγατέρες; οὗτοι ἀγνοῦντες ὅτι ἐκ τῆς ἐπιμύθης αὐτῶν τῶ λαῷ, ἀλλὰ ποιοῦντες τῶ τῶ πῆμμεντες αὐτῶν χερσότητος καὶ φιλανθρωπίας· τὸ ὁμοίον ἔρησθε καὶ ἐπὶ τῶ καὶ τῶ ἱερემίαν· ἀναγέγραπται ὁ λόγος τῶ ἀποφθίνας αὐτῶν; πότε ἔρχετο, καὶ μετὰ τῶ πῆμμεντες αὐτῶν· εἴτα ὁ ἐπιτροφῆς, καὶ μὴ ἀποσέχῃ τῆ ἀνάγνωσθαι, μὴ ἐξῆσθαι τῶ

Deus ad beneficiendum promptus est: ad puniendos autem eos qui poenâ digni sunt, dissimulat. Cum possit quippe tacens sine contestatione venturi punire eos quos semel dignos supplicio iudicavit, nunquam hoc facit: sed etiam si condemnaverit, dicit quod sibi semper dicere propositum est, ut liberentur à condemnatione per poenitentiam, qui condemnati fuerant per delictum. Horum exempla cum de Scripturis multa possimus accipere, sufficiunt ad praesens incidentia, ut veniamus ad eorum quae lecta sunt, contemplationem. Niniuita peccatores condemnati erant à Deo: Adhuc enim tres dies, & futurum ut Ninive lo. 3. 4. subvertatur. Noluit Deus cum silentio punire damnatos, sed dans eis locum poenitentiae & conversionis, misit ad gentes Hebraeorum Prophetam; ut dicente illo: Adhuc tres dies, & Ninive subvertetur, qui condemnati fuerant, non perirent: sed agentes poenitentiam, impetrarent misericordiam Dei, qui in Sodomis & Gomorthis jam erant exitio destinati, ut manifestum est ex sermonibus Dei, quos locutus est ad Abraham: attamen quod erat suum, fecerunt Angeli, volentes eos salvare qui se indignos salute iudicaverunt, haec dicentes ad Lot: Est tibi hic aliquis gener, aut filij, aut filia? Neque enim ignorabant non esse eos secuturos Lot, sed ostenderunt suam pariter, & ejus qui eos miserat, benignitatem in homines & amorem. Horum quiddam simile invenimus & in Hieremia scriptum esse: est enim annotatum tempus Prophetiae ejus, quando coepit prophetae, & quovisque. Ergo qui Scripturas legit, si

lectioni diligenter intendat, & requirat eorum que scripta sunt voluntatem, dicere potest * ex historię superſcriptione, quo tempore Jeremias exorſus ſit, & quo conſummaverit Prophetiam. Quid igitur ad me tempus hitorię? Legens didici, quia cœperit prophetare in diebus Joſia: filij Amos regis Iuda, vſque ad annum tertium decimum regni ejus; deinde prophetaverit in diebus Joachim filij Joſia: regis Iuda, vſque ad conſummationem vndecimi anni Sedecię filij Joſie, regis Iuda. Et legens didici quia per tres reges prophetia ejus contempta ſit, vſque ad captivitatem Hieruſalem in quinto menſe. Quid ergo docemur per hæc, ſi lectioni ſimus intenti? Condemnaverat Deus Hieruſalem propter peccata quæ fecerat, & hæc erat extrema ſententia, vt captivitati * relinqueretur. Verumtamen cum hominum ſit amator, nec quemquam velit perire, antequam depopulationis tempus inſtaret, miſit & hunc Prophetam, vt per ſermones ejus ad poenitentiam * converteretur; miſit eundem & ſub ſecundo rege poſt primum, miſit quoque ſub tertio. Quid plura? jam captivitas imminebat, & adhuc adhortabatur Deus tribuens (vt ita dicam) & ante vnam diem locum poenitentia: vnde ſcriptum eſt, vſque ad captivitatem Hieruſalem, & vſque ad quintum menſem prophetaſſe Hieremiam. Jam hoſtium vincula reſtrinxerant manus, & nihilominus hæc quodammodo dicebat Deus: Ecce captivi facti eſtis: agite, licet ſero, poenitentiam: rogate me, & parcam vobis: poſſum eruere de captivitate, qui tradidi. Habemus itaque * quedam neceſſaria ex ſuperſcriptione iſta, quæ continet tempora prophetiæ, quia juxta ſuam clementiam exhortatur Deus ſemper homines ad ſalutem, vt ceſſante delicto etiam captivitas conquieſcat. Hæc autem & de nobis poſſumus intelligere: ſi peccaverimus, & nos captivi futuri ſumus. Etenim tradi peccatorem Satanæ, nihil diſtat ab eo quod Iudæi ſunt traditi Nabuchodonofor. Vtque illos Deus conceſſit adverſario, propter frequentes impietates; ſic nos propter peccata quæ fecimus, tradimus ſpiritali Nabuchodonofor: & quos tradidi, inquit, Satanæ, vt diſcant non blaſphemare, Apoſtolus de alijs peccatoribus. Puta quantum malum eſt peccare, vt * tradamur Satanæ captivanti animos eorum qui relinquuntur à Deo. Non ſine cauſa autem, neque ſine iudicio * Deus relinquit quos deſerit. Cum enim miſerit pluviam ſuper vineam, & vinea pro vuâ attulerit ſpinas, quid faciet niſi vt mandet nubibus, ne pluant ſuper eam imbrem? Quapropter in proximo eſt propter delicta noſtra, quorum nobis conſciji ſumus, & nos captivari. Futurum eſt enim,

* MSS. R. hitoria ſuperſcripta eſt, quo

* MS. R. relinquantur

* MS. con. vertetur

* MS. R. quidam neceſſario

1. cor. 5. 5.

1. Tim. 1. 20.

* MS. R. tradat, al. tradat

* MS. R. Dei relinquitur al. Deo relinquitur

Αβέλημα. ἢ γρηγορημένων ἀναγνωσμάτων, ἰροὶ ὅτι ἱστορία ἐστὶ, καὶ γρηγορησῶν ποτὲ ἤρξατο πρὸς φητῶν ἱερεμίας, καὶ μέγρι ποσε πρὸς φητῶν ἱερεμίας, καὶ μέγρι ποσε πρὸς φητῶν ἱερεμίας; ἀεὶ γνων ἔμαθον ὅτι ἤρξατο πρὸς φητῶν ἐν ἡμέραις ἰωσίας, ἢ ἁμαρτίας, βασιλέως ἰούδα, ἕως ἔτιος πρὸς φητῶν ἱερεμίας, καὶ μέγρι ποσε πρὸς φητῶν ἱερεμίας, καὶ μέγρι ποσε πρὸς φητῶν ἱερεμίας. ἕως τῆς βασιλείας αὐτοῦ· εἴτα ἰζήνετο ἐν τῇ ἡμέραις ἰωακείμ, ἢ ἰωσίας, βασιλέως ἰούδα, πρὸς φητῶν ἕως τῆς σπουτελείας τῆς ἐνδεκάτης ἔτιος σεδεκίᾳ, ἢ ἰωσίας, βασιλέως ἰούδα. καὶ ἔμαθον ὅτι καὶ πρὸς βασιλείας ἢ πρὸς φητῶν αὐτῶν σωεῖται πινεν, ἕως τῆς ἀρχιμελωσίας ἱερουσαλήμ ἐν τῷ πέμπτῳ μηνί· τί ἐν δὴ τῶν διδασκῶν μεθῶ, ἰαὶ πρὸς φητῶν τῆς ἀναγνωσῆς; κατεδίκασον ὁ θεὸς τὴν ἱερουσαλήμ διὰ τῶν ἀμάρτηματων αὐτῆς, καὶ ἦσαν χριθέντες εἰς ἀρχιμελωσίας ἐγκραταφωμίαι. ὁμοίως ὁ φιλῶν θρωπος θεὸς ἐνεπείσθη τῷ κερῖν τῷ μηνί καὶ τῶν πρὸς φητῶν αὐτῶν ἕως τῆς βασιλείας C τῆς φητῶν ἀρχιμελωσίας. ἐξ ἰδὸν γὰρ ἀνοχῆν ὁ μακροθυμος θεὸς, καὶ πρὸς μῶς ἡμέρας, ὡς ἔστιν εἰπῆν, τῆς ἀρχιμελωσίας, πρὸς φητῶν πρὸς φητῶν τῶν ἀκρόντων, ἵνα παύσῃται τῶν ἀρχιμελωσίας ἱερουσαλήμ, πρὸς φητῶν ἱερεμίας ἕως τῆς πέμπτῃς μηνός * ἤρξατο ἢ ἀρχιμελω- * ἰε. ἰ. σία, καὶ ἢ πρὸς φητῶν ἐν τῷ λέγων· ἀρχιμελωπι γρηγορησῶν, καὶ ὅτι μετανοήσατε. μετανοήσατε γὰρ ἰούδα πρὸς φητῶν τῆς ἀρχιμελωσίας, ἀλλὰ τὸ ἔλεος τῶν θεῶν ἐστὶν ἀληθῆς ὁμοίως ἔχοντες ἐν χρησμοῖς ἀπὸ τῆς ἀναρχαφῶν ἐγκραφῶν τῶν ἡμερῶν τῆς πρὸς φητῶν, ὅτι πρὸς φητῶν καὶ φιλῶν θρωπίας ἑαυτῶν ὁ θεὸς τῶν ἀκρόντων, μὴ παθῆν τῶ τῆς ἀρχιμελωσίας. πρὸς φητῶν καὶ πρὸς φητῶν ἡμῶν ἐστιν. ἰαὶ ἀμάρτηματων, ἀρχιμελωπι καὶ ἡμῶς μελλομένη γίνεσθαι· τὸ γὰρ πρὸς φητῶν τῶν πρὸς φητῶν τῶν σατανῶν, ἕδὴ διαφείρει τῶ πρὸς φητῶν τῶν ἀπὸ ἱερουσαλήμ τῶν ναβυχοδονοσορ. ὡς γὰρ ἐκείνοι παραδίδονται E διὰ τῆς ἀμάρτηας ὄντι ναβυχοδονοσορ * *, καὶ ὡς παρέδωκε τῶν σατανῶν. ἵνα παιδιδωθῶσιν μὴ βλασφημεῖν, φησὶ πρὸς φητῶν ἀλλοιῶν ἀμάρτηων ὁ ἀπόστολος. ὅσα ἐν πληκῶν κερῖν ἐστὶ τῶ ἀμάρτηων, ἵνα πρὸς φητῶν τῶν σατανῶν, ἀρχιμελωπι φητῶν τῶν φητῶν τῶν ἐγκραταφωμίαι πρὸς φητῶν. ὅσα αἰματώως ἢ κερῖν τῶν ἐγκραταφωμίαι πρὸς φητῶν τῶν ἀμάρτηων, ὅ ἢ ἀμάρτηων εἴρη αὐτῶν σατανῶν ἀκρόντων, τὸ πρὸς φητῶν ὁ θεὸς; ἢ τῶν πρὸς φητῶν ἐντελεῖται τῶ μὴ βρεῖται ἕδὴ

* MSS. R. Quid vero edificavit

dendum, vt audierit: & disperdere? Quamnam vero edificavit, vt consequenter addatur, edificare? Hieremias dixit: Non profui, neque profuit mihi aliquis, & quomodo data est ei edificatio atque plantatio? Hęc, vt diximus, ad Salvatorem relata non coarctant interpretantem. Hieremias enim in istis Salvatoris figura est. Sed & ea quę sequuntur, & doctissimo homini difficultatem expositionis important, quomodo possint congruere Domino: Et dixi: * Quis est dominator Domine, ecce nescio loqui. Qui est sapientia, qui est virtus Dei, in quo plenitudo divinitatis inhabitat corporaliter, quomodo huic aptari potest: Nescio loqui? Sed & illud: Quia invenis ego sum: interdicitur enim quasi non bene responderit. Si etenim ei dicit Dominus: Noli dicere quia juvenis sum, manifestum est quasi non bene dicentem fuisse reprehensum. Hęc sunt quę Salvatori videntur non convenire. Superiora autem facili intellectu ad eum referuntur. Dicere vero alia super Hieremias, alia super Salvatore interpretanda esse, non pessimum est. Sed qui bene Scripturas nosse conatur, vehementer in isto inflabit loco, videns sub vno textu sermonis dividi intellectum, & dici hęc, quoniam minora sunt, non conveniunt Salvatori, sed Hieremias: illa vero, quoniam maiora sunt, non Hieremias, sed Christo. Ob id cuncta nos ad Hieremiam referre tentabimus: hoc est, & ea, quę quum maiora sunt, videntur conditionem eius excedere. Quicunque à Deo accipit verba, fumens gratiam cęlestis eloquij, idcirco ea accipit, vt regna, gentesque eradicit atque subvertat. Sed quum nominentur gentes, & regna, omnis qui divina verba suscipit, nolo eum corporaliter intelligere regna, & gentes, sed considerans animas hominum regnatas à peccato, iuxta id quod in Apostolo scriptum est: Non regnet peccatum in vestro mortali corpore: videns quoque multas species delictorum, allegorizet regna, & gentes per varia delicta, quę humanas animas possederunt: & hęc erunt quę evellentur atque suffodientur à sermonibus Dei, qui dati sunt sive Hieremias, sive cęteris sanctis. Ita fiet vt prima quę non videbantur congruere Salvatori, ad Hieremiam referantur; & secunda ab eo qui scit figurate dicta quę dicta sunt, Hieremias deputentur. Dicit mihi aliquis auditorum, etiam alium pande sermonem, & cuncta quę scri-

* MS. R. Quid est Leg. Quis est dominator Domine, ecce nescio loqui. Qui est sapientia, qui est virtus Dei, in quo plenitudo divinitatis inhabitat corporaliter, quomodo huic aptari potest: Nescio loqui? Sed & illud: Quia invenis ego sum: interdicitur enim quasi non bene responderit.

* MSS. R. ci

Rom. 6. 12.

* MSS. R. si purgare que dicta sunt

Αὐτὸς πρὸς ἱερემίαν ἐν τῷ καὶ διπλοῦν· ἵνα αὐτὸς ὁ πρὸς τὸν θεὸν ἱερემίας, ἵνα λέγῃ καὶ ἀνοικοδομῆν ἱερემίας φησὶν· οὐκ ἀφίλησα, οὐδὲ ἀφίλησέ με οὐδέ τις· πῶς δὲ δίδται αὐτῷ τὸ οικοδομῆν καὶ καταφυγεῖν πῶς ἐπὶ τῷ ἱερემίᾳ ἐφαρμόσει τὸ καταφυγεῖν; ἅπαντα ἐπὶ τῷ σωτῆρα ἀναφερόμενα ἐθλίβει τὸν ἕρμηδιόντα· ἐπὶ ἱερემίᾳ ἐπιθίσει σύμβολον τῆς σωτῆρος ἐστὶ· τὰ δὲ πρὸς τὸν θεὸν πάντα θλίβει καὶ τὸν παντὶ σωωτῆρα, βασιλοῦν διῆσαι πῶς καὶ ταῦτα διώσται ἀρμόσῃ ἐπὶ τὸν σωτῆρα· καὶ εἶπα· ὁ ἀνὴρ δόξατα κύριε, ἰδὲ οὐκ ἐπίσταμαι λαλεῖν· ὅστις ἐστὶ σοφία, ὅστις ἐστὶ διώσται θεῶ, ὅς ἤνεγκεν ἡμῖν τὸ πῆρρωμα τῷ θεῷ τῆς, ὁ κατακίσει ἐν αὐτῷ σωματικῶς· πῶς δὲ διώσται ἀρμόσῃ τῷ, οὐκ ἐπίσταμαι λαλεῖν, τῷ σωτῆρα, ἀλλὰ καὶ τῷ· νεώτερος ἐγὼ εἰμι, ἀπαγορεύεται πρὸς τὸν σωτῆρα, ὡς λέγονται αὐτῶν ἡ καλῶς· εἰ γὰρ αὐτῷ λέγει ὁ κύριος· μὴ λέγει πῶς, δὴλον ἔστι καλῶς λέγῶν ἕρμηδιόν ἀπαγορεύεται αὐτῶν· οὐκ ἀρμόσῃ ἐν ταῖς ἐπὶ τὸν σωτῆρα· ἐκείνη δὲκεῖ διωσπῶν ἐπὶ τὸν σωτῆρα· εἰ γὰρ ὅτι ἅπαντα μὲ ἐπὶ τὸν ἱερემίαν ἀναφέρειται, ἐκείνη δὲ ἐπὶ τῷ σωτῆρα, ἡ χαλεπὸν· ὁ μόντοι ἀγνάμων παντὶ θλιβῶσται ἐν τῷ πῆρρωμα, ὁρῶν ἔστι τὸ διακόσῃ ἐν εἰρήρᾳ λόγῳ λόγῳ εἰρημῆνος εἶπαι πρὸς τῷ ἱερემίᾳ, εἶπαι πρὸς τὸν σωτῆρα· καὶ τοῖς λέγειν ταῦτα, ὁ τῷ χριστῷ, ἀλλὰ τῷ ἱερემίᾳ ἀρμόσῃ καὶ ταῖς ταῖς, ἐπὶ μείζονα ἐστὶν ἱερემίᾳ, ἡ τῷ ἱερემίᾳ, ἀλλὰ τῷ χριστῷ ἀρμόσῃ, ἀγνάμων ἐστὶν· ἔστι δὲ ἐπὶ τὸν ἱερემίαν ἀναφερόμενα, καὶ ταῖς ταῖς δικῶσται τῷ μείζονα, ἱερემίᾳ ἕρμηδιόσται· πῶς ὁ λαβῶν λόγῳ πρὸς θεῶ, καὶ ἔχον τῷ χριστῷ ἡ κενῶν λόγῳ, ἔσται αὐτῶς, ἐπὶ τὰ ἔθνη καὶ βασιλείας, ἐκείνη καὶ κατακαίσει· ἀλλὰ ἔθνη καὶ βασιλείας ἐὰν λέγῃται ἐκείνη πῶς ὁ λαβῶν λόγῳ πρὸς θεῶ, μὴ σωματικῶς μοι νοεῖται ἔθνη καὶ τῶς βασιλείας, ἀλλὰ καὶ νοήσῃ τῶς ἀιδρωπίνας ψυχῶν βασιλοῦσται ἕκαστῶς ἀμαρτίας, καὶ τῷ ἕρμηδιόν πρὸς τῷ ἀποστολῶ· μὴ δὲ βασιλοῦσται ἡ ἀμαρτία ἐν τῷ ἕρμηδι ὁ μὴ σῶματι· βλέπων δὲ καὶ τὰ πολλὰ εἶδη

τῶν ἀμαρτημάτων, ἕρμηδι καὶ τὰ ἔθνη, καὶ τῶς βασιλείας, * καὶ τὰ φαῦλα τὰ ἐν τῷ χριστῷ ἡ ἀιδρωπῶν ἐν τῷ, ἀπνα ἐκρίσῃ, καὶ κατακαίσει ἕκαστῶν τῶν δεινῶν ἐπὶ ἱερემίᾳ, εἶπαι ἁπλοῦν λόγῳ τῷ θεῷ· καὶ διώσται καὶ τὰ φαῦλα, τὰ θλιβῶσται ὡς πρὸς τὸν σωτῆρα, ἐφαρμόσῃ τῷ ἱερემίᾳ, καὶ τὰ δίδται ἐμῶν τῷ εἶδῃ ἕρμηδι ἕρμηδι ἐφαρμόσῃ τῷ αὐτῷ· εἶπαι μοι πῶς ἡ ἀκούσῃ, γῆμασῃ καὶ τῷ ἄλλον λόγῳ, καὶ ἔσται

καυράτη παρρησίᾳ τῆς μακαρίας ἀρω-
 ζονται τὰ σωτήρια. καὶ ἡ δὲ δολιτεῖαν μὴ ἀγα-
 νία· φαίνεται γὰρ ὅτι ὁ σωτὴρ ἐξερρίψωσι τὰς
 διαβόλων βασιλείας, καὶ τὰ ἔθνη κατέκαψεν,
 ἢ ἐθικὸν βίον κατέλαβεν· ἐπὶ τῷ ἁγίῳ, καὶ ὁ
 δικτὸν, διόσφρημον, ὡς φερόντων, γύμ-
 νασὸν πᾶσι τὸ λόγον· πῶς διώσεται λέγειν ὁ
 σωτὴρ· ὅτι ἐπίσταμαι λαλεῖν, ὅτι νεώτερος
 ἐγὼ εἰμι, καὶ τὰ ἔθνη, ἕως ὅτι ὁ λόγος τε-
 νοχορεῖται; ἢ σωτήρα οὐδαμῶς κούειν. Ζη-
 τήσω καὶ πῶς ἀξίως τὸ λόγον, καὶ καὶ πῶς
 ἀληθῶς τῷ ἁγίῳ τῷ σωτῆρι ἀγαθαίῳ·
 μάρτυρες δὲ λαλοῦντες τὰς γραφάς· ἀμάρ-
 τυροὶ γὰρ αἱ ὑπεβολαὶ ἡμεῖς καὶ αἱ ἐξηγήσεις
 αἰτιοὶ εἰσιν· ἐπὶ τῷ ἁγίῳ καὶ πᾶσι μαρ-
 τύρων σαφήσιν πᾶσι ῥήματι, μᾶλλον ἀρμύζει
 ἐπὶ τῷ δικηγόρῳ, ἢ ἐπὶ τῷ ἀειδρωπῶν, ἵνα
 τῶν ἁρμύζων τῶν ἁρμύζων, λαλοῦντες μαρ-
 τυροὶ δύο ἀπὸ κατῆς καὶ παλαιᾶς διαθήκης.
 λαλοῦντες μαρτυροὶ πρὸς τὸ εὐαγγέλιον, ἀπὸ
 παλαιᾶς, ἀπὸ ἀποστόλου· ὅτις γὰρ σαφῶς
 ἔχει πᾶσι ῥήματι· πῶς ἐν διωμάτῳ τῷ ἁγίῳ
 ἢ σωτῆρα ἀγαθαίῳ; φέρεται μαρτυροὶ πα-
 ραλαὶν διαδάκνυμι· διότι ἁγίῳ ἢ γέννησι τῶν παι-
 δίων ἀγαθὸν ἢ κακόν, ἀπειθεὶς πονηρία τῶν
 ἐκλήξεσθαι τὸ ἀγαθόν, καὶ ἀπειθεὶς τῷ ἁγίῳ
 καὶ τῷ σωτῆρι ἐν τῷ ἁγίῳ ἀλεγεινῶς·
 ἰδὸν ἢ παρθεῖος ἐν γαστρὶ ἔξει, καὶ τέξεται υἱόν,
 καὶ καλέσεται ὁ ὄνομα αὐτοῦ ἐμμανὴλ· καὶ
 ἐκεί ἐπιφύεται· ἁγίῳ ἢ γέννησι τῶν παιδίων· εἰ
 ἢ καὶ ἀπὸ εὐαγγελίου δὲ λαμβάνεται ἡ ἀληθ-
 γμῶν· ἰδοὺς ὅτι ἁγίῳ ἡμεῖς, ἀλλ' ἐπὶ παι-
 δίων ὧν, ἐπὶ ἐκείνων ἐαυτὸν, φερέτωπεν·
 ἢ δὲ γὰρ φερέτωπεν πεπλευμένους, ἀλλὰ φε-
 ρέτωπεν δεινῶς φερέτωπεν· ὅτι ἁγίῳ φερέτω-
 πεν ἡλικία, φερέτωπεν σοφία, φερέτωπεν
 χάριτι παρρησίᾳ καὶ ἀειδρωπῶν· εἰ γὰρ ἐκεί-
 νων ἐαυτὸν ἐκβαίνων ἐπαύθη, καὶ κενώσας
 ἐαυτὸν, ἐλαμβάνει πάλιν τῷ ἁγίῳ ὡς ἐκείνω-
 σιν ἐαυτὸν, ἐκείνωσας ἐαυτὸν· ἢ ἄπορον αὐ-
 τὸν καὶ φερέτωπεν σοφία καὶ ἡλικία καὶ χάριτι
 παρρησίᾳ καὶ ἀειδρωπῶν, καὶ ἀληθῶς ἐπαύθη
 αὐτὸν τὸ· ἁγίῳ ἢ γέννησι ἀδὸν καλὸν ἢ πονηρὸν,
 ἐκλήξεσθαι τὸ ἀγαθόν, καὶ ἀπειθεὶς πονηρία;
 τῶν παρεθιμῶν ἀπὸ τῶν ἁγίων· ἀλλ' ἐρεῖ τις·
 εἰ διώσεται ἐπὶ τῷ σωτῆρι ἀγαθαίῳ, ὅτι, ὅτι
 αἶδα, καὶ διώσεται λέγειν ἐπὶ τῷ σωτῆρι τῷ πατρί, καὶ παιδίων ἀδὸν λαμβάνειν· εἰ φερέτωπεν σοφία
 τῷ ἁγίῳ λέγειν ἀπὸ τῶν μοτομαῶν, ἀπὸ τῶν φρωτοπῶν πᾶσι κτίσας, ἀπὸ τῶν ἁγίων συλλή-
 λως ἐναγγελισθέντος, καὶ πῶ· πῶς μακάριον ἐπελώσεται ἐπὶ σε, καὶ διώσεται ἡμεῖς ὑπε-
 σκιάσει σοι· καὶ λέγει· ὅτι ἐπίσταμαι λαλεῖν; ἔπειτα, εἰ διώσεται ἢ ἀξίολογον καὶ μέγα ἀπὸ τῷ

apta sunt super Salvatore, quasi de eo sint
 scripta constitue : de secundis noli esse solli-
 citus. Apparet enim quia Salvator eradica-
 verit regna Diaboli, & nationes subverte-
 rit, gentilem destruens vitam. In istis quod
 intellectum difficilem facit, hoc est, quomo-
 do possit Salvator dicere : Nescio loqui, quia
 juvenis ego sum, & cetera. In hoc sermone
 interpretantes coangustantur. Iesum Chri-
 stum scimus Deum : quærimus verba quæ di-
 cta sunt juxta personæ exponere dignita-
 tem : quapropter necesse est nobis Scriptu-
 ras sanctas in testimonium vocare ; sensus
 quippe nostri & enarrationes sine ijs testi-
 bus non habent fidem : & hoc quod dictum
 est : In ore duorum vel trium testium stabit om-
 ne verbum, magis convenit ad interpretan-
 tis probationem, quam quorumcunque ho-
 minum numerum : ut firmem verbum intel-
 lectus mei, accipiens duos testes de Novo
 & Veteri Testamento, accipiens tres testes
 de Evangelio, de Propheta, de Apostolo.
 Sic enim stabit omne verbum. Quomodo
 igitur valebimus ista conjungere Salvatore ?
 Det mihi testimonium Verus Testamentum :
 Quia prorsquam agnoscat puer bonum aut ma-
 lum, & cetera. Det etiam Esaias : Ecce Vir-
 go concipiet in utero, & pariet filium, & co-
 cabitur nomen ejus Emanuel : ibique additur :
 Prorsquam agnoscat puer. Si autem & de
 Evangelio accipere oportet testimonium,
 Iesus necdum vir, sed adhuc infans, quia se-
 exinaniverat formam servi accipiens, pro-
 ficiebat. Nemo autem proficit, qui est per-
 fectus, sed ille proficit, qui indiget profe-
 ctu. Ergo proficiebat ætate, proficiebat
 sapientia, proficiebat gratia, & apud Deum,
 & apud homines. Nam si evacuaverat
 seipsum ad nos descendens, & evacua-
 ns seipsum resumpsit iterum ea de quibus se-
 prius evacuaverat, quid indignum est pro-
 ficisse eum sapientiâ, proficisse ætate, pro-
 ficisse gratiâ apud Deum, & apud homi-
 nes, & vera de eo esse ista quæ dicta sunt :
 Prorsquam agnoscat puer bonum aut malum, &
 ea quæ de eodem interposuimus ? Sed dicet
 mihi aliquis : Etiam si potest de Salvatore
 intelligi dictum esse, quia nesciat, & cete-
 ra hujusmodi quæ majora sunt, & si puerum
 eum accipias, nonne offendis ista sentien-
 do de vnigenito, & primogenito vniverſa
 creatura; de eo qui antequam conciperetur,
 annunciatus est loquente Gabriele :
 Spiritus sanctus veniet super te, & virtus al-
 tissimi obumbrabit te : & audes dicere quia
 nesciat loqui ? Quomobrem video si pote-

H

* MSS. R. Deo
 Math. 18.
 16.
 Esai. 7. 16.
 Esai. 7. 14.
 Luc. 2. 32.
 Es. 7. 16.
 Luc. 1. 35.

ἔπιταμην λαλεῖν, ὅτι νεώτερος εἰμι· καὶ λέ-
 γει κύριος· μὴ λέγῃς ὅτι νεώτερος εἰμι, ὅτι
 παρὲς πάντας, ὡς ἐάν τις ἀποστείλω σε, πορεύσῃ·
 ἔπος ἐπιταμῆν πλεονάζει, ἀπὸ τῶν τῶν
 αὐτῶν, διδασκῶν ἀπὸ λόγων, καὶ διδασκῶν κῆ-
 ρα λόγους διὰ τῆς βασιλείας, ἢ ἐκείνῳ σὺ
 ἢ ἄλλῳ ὅτι εἶχεν ἐκείνῳ λόγους, ὅτι ἡ ἐν
 παρῶν, ἢ ἄλλῳ εἶχε κατακαπνόντων λόγους,
 καὶ κατακαπνόντων τῶν λόγων. Ἐδὲν γὰρ ἡ ἀξίον
 κατακαπνόντος ἐκεῖ, ἔδδεν ἡ ἀξίον ἐκείνῳ ἀποσ-
 μένῳ ἐν ἔσθῃ, ὡς τὸ· οὐκ οἶδα ὑμᾶς, ὅτι
 ἐργάσθαι ἐπε ἀομίνας. ἢ τῶν ἑσθῶν τῶν σωτηρίας
 λεγόμενοι, διὰ τὸ ἑσθῶν μέγας τῆς
 δόξης αὐτῶν· ἵσον γοῦν διουσίμων τῶν· οὐκ
 ἐπιταμην λαλεῖν ἀνδραπέδων, τὸ· οὐκ ἐπι-
 ταμην λαλεῖν. εἴτε ἡ παρὲς τὸν ἱερεμίου, εἴτε
 παρὲς τὸ σωτηρίας λέγουσι. παρὲς τὸ με πλάσσει
 σε ἐν κοιλίᾳ ἐπιταμῆν σε, ἀναγνοῦς πλεονάζει
 σὺν, καὶ τῆς τῶν εἰρημίας παρὲς τῆς κηρύσσας
 τῶν κόσμων, θύρῳσις ὅτι ἡ ζωὴ πάντων διαλε-
 κτικώματα οὐκ εἶπεν. ὅτι παρὲς τὸ με ποιῶσαι
 σε ἐν κοιλίᾳ ἐπιταμῆν σε· ὅτι μὴ γὰρ ὁ κατ' εἰ-
 χύνα ἐκείνῳ, εἴπει ὁ θεὸς· παρὲς αὐτῶν ἀν-
 δραπέδων κατ' εἰχύνα καὶ ὁμοίωσιν ἡμῶν τῶν.
 οὐκ εἶπε, πλάσσει μὲν· ὅτι ἡ ἐκείνῳ ἡν δὲ
 τῆς γῆς, ἢ παρὲς τῶν ἀνδραπέδων, ἀπὸ ἐπιτα-
 μῆν τὸν ἀνδραπέδων, καὶ ἔθετο ἐν τῶν παρὲς δόξῳ
 τῶν ἀνδραπέδων ἐν ἡλίω, ἐργάσθαι αὐτῶν, καὶ
 φιλάσθαι· ἐν δὲ αὐτῶν, ἔσθῳ διαφορῶν ποιήσας.
 ὅτι ὁ λέγων κύριος παρὲς τὸν εἶπε ἱερεμίας, εἴτε
 παρὲς τὸν σωτηρίας, οὐκ εἶπε· παρὲς τὸ με ποιῶ-
 σαι σε ἐν κοιλίᾳ ἐπιταμῆν σε· ὅτι γὰρ ποιήσας,
 οὐκ ἐν κοιλίᾳ γίνεσθαι, ἀλλὰ ὁ πλάσσει μὲν
 δὲ τῶν κατ' εἰχύνα, τῶν ἐν κοιλίᾳ ἐπιταμῆν
 παρὲς τὸ με πλάσσει σε ἐν κοιλίᾳ ἐπιταμῆν
 σε· εἰ πάντας ἡπίσταται ὁ κύριος, πῶς λέγει τὸ
 * οὐκ ἐπιταμην λαλεῖν, ἐπι πάντας ἡπί-
 σταται ὁ κύριος, λεκτέον γὰρ ὡς ἂν ὡς τὸ ἐξάρ-
 τῶν ἢ λέγει τῶν ἱερεμίας τὸ· * ἐπιταμην σε· ἢ
 κηρύσσας ὡς διασώσας ἐπιταμην ὁ θεὸς, τῶν
 ἀξίους τῆς γνώσεως αὐτῶν ἐπιταμην ὁ θεὸς· καὶ
 ἔγνω κύριος τῶν ὄντων αὐτῶν, τῶν ὅτι ἀνάσσει οὐκ
 ἐπιταμην ὁ θεὸς, ὡς ἐκεῖν ὁ σωτὴρ λέγων· οὐκ
 ποτε ἔγνω ὑμᾶς· ἡμῶν ἀνδραπέδων ὄντες, ὅσοι
 παρὲς αὐτῶν, κηρύσσας τῶν, ἀξία ὄντα τῶ
 ἐπιταμην ἡμᾶς αὐτῶν, καὶ τῶν ὄντων ἀκούειν ἡλθόντων, ἵνα μὴ αὐτῶν ἐπιταμην, μηδὲ ἐι-
 δῶντων. πᾶσι ὅτι ἡλθόντων ἐπιταμην· εἰ ὅτι ἡλθόντων θεὸς ἢ διλεῖ ἐπιταμην τὸν φασκῶν, ἢ ἐθ-
 λει ἐπιταμην τῶν ἀγνοήσας, ἢ εἰσι ἀξίους τῶν θεῶν· μῆτις ὅτι ἀξίους, καὶ ἕκαστος
 ἡλθόντων παρὲς τῶν πηλικύτων· πολλὰ σε δὲ κηρύσσας, ἵνα ὁ θεὸς ἀξίους σε ἐπιταμην τὸν μὴ γὰρ
 ἱερεμίας παρὲς τὸ πλάσσει ἐν κοιλίᾳ ἐπιταμην· ἀλλοῦ ὅτι ἀρχαίως ἐπιταμην τῶν ἀκούων ὅτι γῆ-

Anibus nescio loqui, juvenis sum. Noli
 dicere, juvenis ego sum, quoniam ad
 omnia ad quaecunque mittam te, ibi.
 Deinde commovit manum ad tangendum os ejus,
 ut ei det verba, quibus eradicet imperia.
 Neque verò indigebat Salvator verbis, ut ea
 acciperet, quando erat in Patre, nullis in
 caelo dignis, quae mererentur everti. [Sed
 nunc accipit parva, * differens majora pau-
 lisper.] Atque ita ex hoc approbat, sicuti
 alibi gloriose dixerat : Nescio vos, quia ope-
 rarij estis iniquitatis, & nunc verba gloriose
 accepisse, cum Deus sit, & juxta magnifi-
 centiam suam dixisse gloriae : Nescio loqui,
 idest, humana non novi. Sive autem ad
 Hieremiam, sive ad Salvatorem dicitur :
 Priusquam te plasmarem in utero, novi te, le-
 gens Genesim & observans ea, quae ibi de
 conditione mundi scripta sunt, invenies
 quia Scriptura divina multum in sermoni-
 bus cauta, non dixerit : Priusquam te face-
 rem in utero, novi te : quando enim juxta
 imaginem conditio est, dicit Deus : Facia-
 mus hominem ad imaginem & similitudinem
 nostram ; & post dicit, plasmemus. Quan-
 do autem accepit lutum de terra, non est
 scriptum : Fecit hominem, sed : Plasmavit
 hominem, & posuit in Paradiso hominem
 quem plasmavit, operari, & servare eum. Si
 potes intelligere differentiam facturae &
 plasmationis, quum dicens sive ad Hiere-
 miam, sive ad Salvatorem, non dixerit :
 Priusquam te facerem in utero. Quod enim sit,
 non fit in vtero ; sed quod creatur de terrae
 pulvere, hoc plasmatur in vtero. Priusquam
 te plasmarem in utero, scio te. Si omnes no-
 vit Deus, quomodo quasi praecipuo à cate-
 tris Hieremia dicit, Novi te? An eos tan-
 tum scit Deus qui scientia ejus digni sunt,
 & cognoscit eos qui ejus sunt ; indignos ve-
 ro nescit neque Pater, neque Filius, dicens :
 Non novi vos? Nos cum simus homines, si
 aliqua fuerimus praediti dignitate, alios no-
 stra notitia dignos, alios judicamus indig-
 nos : & quos scire nolumus, neque audire
 volumus, eos nescimus. Quid arbitraris
 de vniuersitatis Deo? Vult scire Pharaonem,
 vult Aegyptios nosse, sed indigni sunt no-
 titia ejus, [sed ipsi faciunt ut ignorentur.]
 Scit autem Moysen, scit Prophetas, & si
 quis similis eorum est. Multum te oportet
 laborare, ut nosci incipiaris à Domino.
 Hieremiam quidem, priusquam plasmave-
 rit in ventre, cognovit : alium vero de Pro-

* MS. R.
 omnes
 quocun-
 que

* MS. R.
 deferens
 at. differēs
 Luc. 13. 27.

Gen. 1. 26.

Gen. 2. 7.

Mat. 7. 27.

ἐπιείλωσθε μοι, λαλήσεις. μὴ φοβηθῆς ἀπὸ
 προσώπων αὐτῶν. οἶδεν ὁ πᾶν θεὸς λόγος ἵπ οἱ
 προσφύγοντες τὸν λόγον κινδυνεύουσιν ἐν τοῖς
 αἰκούσιν. ἐλεγχομένοι γὰρ μοῦσιν αὐτοῖς,
 ὅτι πλοκαῖνοι δίκαιοι. πᾶν ὅπιν πάσχουσιν
 οἱ προσφύγοντες. οὐκ ἐστὶν προσφύκτης ἀπίστος, μὴ ἐν
 τῇ ἰδίᾳ πατρίδι, καὶ τῇ οἰκίᾳ αὐτῆ. καὶ σφώ-
 νη ἐμνημονύομεν. οἶδεν δὲ μόνον θεὸς πέμπων
 τὴν προσφύκτην, ὅσως κινδυνεύει ἀδικεῖται, ἀλ-
 λά καὶ λέγει αὐτῷ. μὴ φοβηθῆς ἀπὸ προσώπων
 αὐτῶν. ὅτι μετὰ σου εἰμι, πῶς ἐξαρρισθήσῃ σε,
 λέγει κύριος. ἃ πέμποσιν ἱερεῖας ἀναγέστα-
 πται. εἰς γὰρ κενυθὸν βορέην βέβληται, ἔμεινεν
 οὐκ εἰ μάλιστα, ἀπὸν ἐσθίων πολλὰς ἡμέρας, καὶ
 ἕδωκε μόνον πικρῶν. καὶ ἄλλα δὲ μυρία ἃ πέ-
 ποῦσιν, ἢ προσφύκτης αὐτῷ δὲ δὴ λακων. ἦνα
 ἦν προσφύκτης οὐκ ἐδίωξαν οἱ πατέρες ὑμῶν,
 εἰρήνην πρὸς τὰς ἰσραήλ. καὶ ἀναγκάζον ἔστι
 τὸς δόλοισιν ἐν δισπῶσι ἐν χειρῶν ἰσθῶν, πα-
 τερῶν ὑμῶν διωκόμενοι ἀδικημάτων δι' ὃν ἀεί-
 κησθε σκεδῶν ἀδικεῖσθε. διὰ τούτου μὴ ξηνησ-
 ῶμεν οἱ δικαίωμαί πάντες προσφύκται, μόν-
 ον τὸν χεῖρῶν ἦνα ἀδικῶν δίκαιοι, καὶ μὴ
 δικαίως, μὴ δὲ ἀδικῶν, μὴ δὲ ἀδικῶν, μὴ
 ἀδικῶν πλεονεξίας. εἰ δὲ δίκαιοι ποτε τις
 ἀδικῶν δικαιοσύνην, καὶ ἀκούστω. μακάριοι
 εἰτε ὅταν ἐνιδύσασιν ὑμᾶς, καὶ δικάσῃ. χαί-
 ρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς
 ἐν τοῖς θεοῖς. ἦσως γὰρ ἐδίωξαν τὸς προσφύ-
 κτας τὸς προσφύκταις ὅτι μετὰ σέ εἰμι, ἔξαρρι-
 σθήσῃ σε, λέγει κύριος. καὶ ἐξέτινέ με κύριος ἡ χεῖρ
 αὐτοῦ πρὸς με, καὶ ἤψατο τὸ σῶματός μου, καὶ
 εἶπε κύριος πρὸς με. τίρρι διαφορῶς ἱερεῖας
 καὶ ἰσραήλ. ὁ ἰσραήλ φησὶν. ἀνάστα χεῖρ
 ἐγὼ ἐν μέσῳ λαοῦ ἀκάθαρτα χεῖρ ἐξουσίας
 ἐγὼ οἰκῶ. καὶ τὸν βασιλεῖα κύριον θεοῦ εἶ-
 δον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου. καὶ ἐπεὶ ἐξομολογήσατο
 οὐκ ἔχον ἔργα ἀκάθαρτα, ἀλλὰ μόνον ρημά-
 τια. μετὰ γὰρ τῆς ἀμνηστίας σου. οὐκ ἐξέ-
 τινε κύριος πῶς χεῖρα αὐτῆ. * ὅ δὲ ἐν τῇ
 σφραγίδι ἤψατο τὴν χεῖρα αὐτῆ τῇ χεῖρι αὐ-
 τῆ, καὶ εἶπεν. ἰδὲ ἀφῆρκε τὰς ἀνομίας σου.
 ἐπειδὴ ὅπως ἠγάπησεν ἐν μήτρῳ, ἢ ῥαβδῶς
 αὐτῷ πᾶσι πᾶσι, ὅσθι δὲ τῷ ἡσυχαστῆρι ἀ-
 θραξ, οὐκ εἶχεν σθένος αἰεὶ τῷ πνεύματι, ἀλλ'
 αὐτῷ ἡ χεῖρ τῷ κυρίῳ ἤψατο αὐτῆ. διὸ λέγει.
 ἐξέτινε κύριος πῶς χεῖρα αὐτῆ πρὸς με,
 καὶ ἤψατο τὸ σῶματός μου. καὶ εἶπε κύριος
 πρὸς με. ἰδὲ δέδωκε τὸς λόγους μου εἰς τὸ σῶμα σου.
 ἰδὲ κατέσκαψέ σε σήμερον ὅτι ἐστὶν
 καὶ βασιλείας ἐκρυσθῶν. τίς ὁσὶν βασιλείας πολλὰς ἕσας ἃς δέει

A mando tibi, loqueris : nec timeas à facie eorum.
 Scit enim eos sermo Dei, qui verbi lega-
 tione funguntur, incurrere ab ijs pericu-
 lum qui audire contemnunt. Increpati
 enim oderunt increpationes, coarguti in-
 sequuntur arguentes. Omne quodcunque
 malum est, semper patiuntur Prophetae :
 Non est Propheta sine honore, nisi in patria sua
 & domo sua. Cujus rei nuper quoque feci-
 mus mentionem. Scit ergo (vt dicere cœ-
 pimus) Deus mittens Prophetam, quanta
 discrimina perpeffurus sit, ideo exhortatur
 eum dicens : Ne timeas à facie eorum, quia
 ego tecum sum, vt eruam te, dicit Dominus.
 Quacunque Hieremias passus est, scripta
 sunt : in lacum missus est luti, mansit ibi
 comedens panem dici, & aquam tantum
 bibens, aliaque multa quæ pertulit, in li-
 bro ejus continentur. Quem autem Propheta-
 rum non persecuti sunt patres vestri? dicit Do-
 minus ad Iudæos. Et necesse est eos qui vi-
 vere religiose in Christo cupiunt, omni ge-
 nere à contrarijs virtutibus, per ea quæ re-
 periuntur vasa, persecutionem pati. Qua
 de causa nihil novum aut peregrinum vi-
 deatur his, qui in tribulationibus affligun-
 tur : omnia quæ præcepta sunt faciant,
 tantum orent vt persecutionis causa Chris-
 tus sit, ne propter iniustitiam, ne propter
 delicta, ne propter avaritiam deprimantur.
 Si quando autem propter iustitiam aliquis
 exagitur, audiat : Beati estis cum expro-
 brant vobis, & persequuntur, & dicunt omne
 malum aduersum vos, mei causa : gaudete &
 exultate, quia merces vestra magna est in caelis.
 Sic enim persecuti sunt Prophetas, qui fuerant
 ante vos. Quoniam tecum sum vt eruam te, di-
 cit Dominus. Et extendit manum suam ad me
 Dominus, & tetigit os meum, & dixit Domi-
 nus ad me. Observa differentias Hieremias
 & Esaiæ. Esaias ait : Immunda labia habens
 in medio populi immunda labia habentis ego ha-
 bico, & regem Dominum Sabaoth vidi oculis
 meis. Et quoniam confessus est non habere
 facta immunda, sed verba tantum (vsque
 ad hunc enim finem peccata commiserat)
 non extendit Dominus manum suam, ne-
 que vnum ex Seraphim manu sua labia ejus
 tetigit, sed forcipe solum tangens ait : Ecce
 absuli iniquitates tuas. Hieremia autem, quia
 sanctificatus fuerat in vulva, non forcipe
 mittitur, neque de altari carbo successus
 nihil quippe habebat igne dignum, sed ipsa
 manus Domini tetigit eum, propter quod
 dicit : Extendit Dominus manum suam ad me,
 & tetigit os meum. Et dixit Dominus ad me :
 Ecce dedi sermones meos in os tuum, ecce consti-
 tui te super gentes & regna eradicare. Qui sic
 beatus est, vt regna multa quæ Christo Dia-

* καὶ ἦν
 ἡ χεῖρ
 αὐτῆ
 ἐπὶ
 τῷ
 σώματι
 μου
 καὶ
 εἶπε
 κύριος
 πρὸς
 με
 ἰδὲ
 δέδωκε
 τὸς
 λόγους
 μου
 εἰς
 τὸ
 σῶμα
 σου
 ἰδὲ
 κατέσκαψέ
 σε
 σήμερον
 ὅτι
 ἐστὶν
 καὶ
 βασιλείας
 ἐκρυσθῶν
 τίς
 ὁσὶν
 βασιλείας
 πολλὰς
 ἕσας
 ἃς
 δέει

